

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T
Datum: 20. januar 2010.
Original: FRANCUSKI

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 20. januara 2010.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNI DOKUMENT

**ODLUKA O PRIHVATANJU SVEDOČENJA MIROSLAVA DERONJIĆA NA
OSNOVU PRAVILA 92^{quater} PRAVILNIKA O POSTUPKU I DOKAZIMA SA
PRILOŽENIM SUPROTNIM MIŠLJENJEM PREDSEDAVAJUĆEG SUDIJE
JEAN-CLAUDEA ANTONETTIJA**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi.

g. Vojislav Šešelj

Prevod

I. UVOD

1. Pretresno veće III (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešava po zahtevu (dalje u tekstu: Zahtev)¹ koji je Tužilaštvo (dalje u tekstu: tužilac) podnelo 11. decembra 2008. na osnovu pravila 92^{quater} Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) kako bi tražilo prihvatanje pismenim putem određenih delova pismene izjave Miroslava Deronjića (dalje u tekstu: Izjava,² odnosno Deronjić) kao i deo njegovog svedočenja (dalje u tekstu: Iskaz)³ u predmetu br. IT-02-54-T, *Tužilac protiv Slobodana Miloševića* (dalje u tekstu: predmet *Milošević*) i određene dokazne predmete (dalje u tekstu: Dokazni predmeti) prihvaćene u predmetu IT-00-39, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika* (dalje u tekstu: predmet *Krajišnik*).⁴

I. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Dana 24. januara 2006. tužilac je podneo zahtev⁵ za prihvatanje u ovom predmetu Deronjićeve Izjave i Iskaza u predmetu *Milošević*, kao i Dokaznih predmeta na osnovu

¹ "Zahtev tužilaštva da se iskaz svedoka Miroslava Deronjića prihvati na osnovu pravila 92^{quater} i da se jedan dokazni predmet doda na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter" podnesen 10. decembra 2008. i zaveden 11. decembra 2008. (dalje u tekstu: Zahtev).

² V. Dodatak B Zahtevu, pod naslovom "Izjava Miroslava Deronjića od 25. novembra 2003. (ERN ET-0344-7914-0344-7981) par. 1-52, 62-68. (dalje u tekstu: Izjava).

³ Tužilac traži prihvatanje sledećih delova transkripta od 26. novembra 2003. u predmetu *Milošević*: T(f) 29620:24 – 29624:11; 29624:12-29627:5; 29628:2 – 29629:18; 29629:19 – 29631:3; 29631:4 – 29631:16. Tužilac osim toga traži prihvatanje sledećih delova transkripta od 27. novembra 2003: T(f) 29741:25 – 29742:14; 29757:6 – 21, v. Dodatak C Zahtevu (dalje u tekstu: Iskaz).

⁴ V. Dodatak D Zahtevu, u kojem se nalazi sedam dokaznih predmeta za koje se traži prihvatanje na osnovu pravila 65ter Pravilnika, odnosno: (1) Dopis upućen svim opštinskim odborima SDS BiH, koji je Radovan Karadžić sačinio 15. avgusta 1991. u Sarajevu (dokument br. 439 na osnovu pravila 65ter); (2) Uputstva o koracima koje treba preduzeti u svakoj opštini (dokument br. 836 na osnovu pravila 65ter); (3) Zapisnik sa sastanka Glavnog odbora SDS u Bratuncu od 23. decembra 1991. kojoj je predsedavao Deronjić (dokument br. 859 na osnovu pravila 65ter); (4) deo zapisnika sa sednice Opštinskog odbora SDS Bratunac od 24. februara 1992. (dokument br. 992 na osnovu pravila 65ter); (5) presretnuti razgovor Karadžića i Kertesa (dokument br. 303 na osnovu pravila 65ter); (6) Dnevnik Petra Jankovića za period od 12. januara 1991. do 9. februara 1992. (dokument br. 157 na osnovu pravila 65ter); (7) kopija odluke o strateškim ciljevima srpskog naroda u Bosni i Hercegovini, koju je doneo Momčilo Krajišnik 12. maja 1992. (dokument br. 1298 na osnovu pravila 65ter) (dalje u tekstu: Dokazni predmeti)

⁵ "Zahtev tužilaštva za prihvatanje transkripta i pismenih izjava na osnovu pravila 92bis umesto svedočenja *viva voce*" s poverljivim i delimično *ex parte* dodacima, podnesen 24. januara 2006. i zaveden 6. marta 2006. (dalje u tekstu: Zahtev od 24. januara 2006), par. 34; v. takođe poverljivi Dodatak A Zahtevu od 24. januara 2006, str. 40.

Prevod

pređašnjeg pravila 92bis(D) Pravilnika.⁶ Veće koje je ranije rešavalo u ovom predmetu nije donelo odluku po zahtevu od 24. januara 2006.

3. Nakon što je Deronjić preminuo 19. maja 2007,⁷ tužilac je informisao ovo Veće, koje je odskora rešavalo u ovom predmetu, da želi da podnese novi zahtev na osnovu pravila 92quater Pravilnika.⁸ Ovaj Zahtev, dakle, u celosti zamenjuje Zahtev od 24. januara 2006.⁹

II ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

4. U svom Zahtevu, tužilac traži, kao prvo, dodavanje paragrafa 1 do 52 i 62 do 68 Izjave na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter (dalje u tekstu: Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter) i njihovo prihvatanje na osnovu pravila 92quater Pravilnika.¹⁰ Tužilac takođe traži prihvatanje delova Deronjićevog Iskaza u predmetu *Milošević*¹¹ i Dokaznih predmeta koji su već prihvaćeni prilikom Deronjićevog svedočenja u predmetu *Krajišnik*.¹²

5. Što se tiče Izjave, tužilac ističe da je u interesu pravde da se izmeni Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter kako bi se dodala Izjava i navodi da postoje valjani razlozi za tu izmenu, s obzirom na to da je Izjava relevantna i da ima dokaznu vrednost.¹³ Tužilac dodaje da njeno dodavanje na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter ne nanosi štetu optuženom s obzirom na to da je prvobitno bilo predviđeno da Deronjić svedoči *viva voce*, da je njegovo ime već navedeno na Spisku svedoka na

⁶ Zahtev, par. 1, 14; v. pređašnje pravilo 92bis(D) Pravilnika, verzija 36, 21. jul 2005. "Veće može uvrstiti u spis transkript iskaza koji je svedok dao u postupku pred Međunarodnim sudom kojim se dokazuje nešto drugo, a ne dela i ponašanje optuženog." Veće napominje da je osim zahteva za prihvatanje Deronjićevog svedočenja u predmetu *Milošević*, tužilac tražio od Veća da sasluša Deronjića *viva voce* u vezi s delovima njegovog svedočenja koji se odnose na dela i ponašanje Vojislava Šešelja (dalje u tekstu: optuženi), v. Zahtev od 24. januara 2006, par. 14, 17.

⁷ V. Dodatak A Zahtevu, Potvrda o smrti za Miroslava Deronjića, 31. maj 2007.

⁸ "Pojašnjenje tužioca u vezi s nerešenim zahtevima za prihvatanje izjava na osnovu pravila 89(F), 92bis, 92ter i 92quater" poverljivo i *ex parte*, 22. oktobar 2007, par. 14.

⁹ Zahtev, par. 1.

¹⁰ Zahtev, par. 1, 23. V. takođe Izjava u Dodatku B Zahtevu.

¹¹ Zahtev, par. 1, 23. V. Dodatak C Zahtevu i Dodatak E Zahtevu; u ovom poslednjem su identifikovani relevantni delovi Iskaza za koje se traži prihvatanje.

¹² Zahtev, par. 1, 22-23; v. takođe Dodatak E Zahtevu.

¹³ Zahtev, par. 7-8. Tužilac se takođe poziva na Dodatak E Zahtevu, koji, po njegovom mišljenju, pokazuje da su određeni delovi Izjave relevantni u odnosu na paragrafe 6, 8 i 15 Treće izmenjene optužnice, zavedene 2. januara 2008.

Prevod

osnovu pravila 65ter koje je tužilac trebao pozvati da svedoče i da je Izjava bila dostavljena optuženom još 4. juna 2007.¹⁴

6. Tužilac tvrdi da dokazni predmeti za koje se traži prihvatanje na osnovu pravila 92quater Pravilnika, odnosno Izjava, Iskaz i Dokazni predmeti, imaju veliku dokaznu vrednost i da su povezani s planiranjem i izvođenjem udruženog zločinačkog poduhvata u Bosni i Hercegovini.¹⁵ Tužilac dodaje da su ti dokazni predmeti koherentni i da ih potvrđuju drugi dokumentarni dokazi i svedočenja u ovom predmetu.¹⁶

7. Što se tiče Izjave, tužilac ističe da je pouzdana, s obzirom na to da ju je svedok potpisao na svom vlastitom jeziku i potvrdio da je njen sadržaj istinit i tačan po njegovom znanju i sećanju, da mu je ta Izjava pročitana na njegovom jeziku, i da su je potpisali i prevodilac i osobe koje su vodile razgovor.¹⁷

8. Što se tiče Iskaza, tužilac ističe da je dat pod zakletvom, da je Deronjić bio podvrgnut unakrsnom ispitivanju o pitanjima koja se tiču pre svega optuženog, kao što je učestvovanje Miloševića u udruženom zločinačkom poduhvatu, da je dodatno ispitivanje Deronjića obavio *amicus curiae*, i konačno da je Iskaz dosledan i da ga potvrđuju drugi dokazi.¹⁸

9. Konačno, što se tiče Dokaznih predmeta, tužilac ističe da oni čine neodvojiv i neophodan deo Iskaza, da potvrđuju relevantne delove Iskaza i Izjave,¹⁹ te da su osim toga već bili prihvaćeni u predmetu *Krajišnik*.²⁰

10. Na pretresu 4. marta 2009. optuženi se usprotivio izmeni Spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter i prihvatanju Izjave i Iskaza.²¹ Tom prilikom je tvrdio da je Deronjić lažni svedok koji je pristao da svedoči kako bi dobio skraćenje kazne, iako

¹⁴ Zahtev, par. 7, koji se poziva na poverljivi Dodatak A s konačnim spiskom svedoka koji su trebali da svedoče, od 29. marta 2007.

¹⁵ Zahtev, par. 16-17, u kojima se upućuje na paragrafe 6, 8 i 15 Optužnice i na Dodatak E Zahtevu.

¹⁶ Zahtev, par. 18; v. takođe Dodatak E Zahtevu.

¹⁷ Zahtev, par. 15.

¹⁸ Zahtev, par. 14, 19. Dodatak E.

¹⁹ Zahtev, par. 21.

²⁰ Zahtev, par. 22.

²¹ Pretres od 4. marta 2009, T(f) 14392-14393.

Prevod

je priznao da je učestvovao i planirao likvidaciju zatočenika u Srebrenici.²² Optuženi je takođe tvrdio da se Deronjićevo svedočenje odnosi na Bratunac, a da u Bratuncu nije bilo dobrovoljaca SRS-a.²³ Optuženi se uvek načelno protivio primeni pravila 92*quater* Pravilnika ističući da prihvatanje dokumenata na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika njemu nanosi štetu.²⁴

III. MERODAVNO PRAVO

11. Veće pre svega podseća da pravilo 65*ter*(E)(iii) Pravilnika određuje da će u roku koji odredi pretpretresni sudija, a najmanje šest sedmica pre pretpretresne konferencije, tužilac podneti "spisak dokaznih predmeta koje tužilac namerava da predloži" i da će odbrani uručiti kopije dokaznih predmeta s tog spiska. Međutim, Pretresno veće može u izuzetnim slučajevima odobriti zahtev tužioca da dopuni gorenavedeni spisak.

12. U vezi s tim, Žalbeno veće je konstatovalo sledeće:

Postupajući tako, pretresno vijeće se mora uvjeriti da su, uzimajući u obzir konkretne okolnosti u dotičnom predmetu, izneseni valjani razlozi za dopune prvobitnog spiska i da je novoponuđeni materijal relevantan i u dovoljnoj mjeri značajan da opravda naknadno dodavanje. Štaviše, pretresno vijeće mora pažljivo odvagati eventualne dopune spiska na osnovu pravila 65*ter* u odnosu na adekvatnu zaštitu prava optuženih.²⁵

13. Kako bi ocenilo da li treba odobriti neki zahtev tužioca za izmenu njegovog Spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter*, Veće može uzeti u obzir i dodatne kriterijume uključujući i to da li su predloženi dokazi relevantni ili bilo koji drugi razlog koji Veće oceni kao valjan, kao što je na primer složenost predmeta ili datum kada je

²² *Ibid.*

²³ *Ibid.*

²⁴ Pretres od 15. januara 2009, T(f) 13481-13482; Pretres od 12. marta 2009, T(f) 14437.

²⁵ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.1, "Odluka po žalbama na Odluku o prihvatanju materijala u vezi s Borovčaninovim ispitivanjem", 14. decembar 2007. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), par. 37.

Prevod

tužilac primio dokumente koje želi da doda na svoj Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.²⁶

14. Veće osim toga podseća da pravilo 92quater(A) Pravilnika, kojim se reguliše prihvatanje svedočenja osoba koje nisu dostupne, navodi sledeće:

Svedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta koje je dala osoba koja je u međuvremenu umrla, ili osoba kojoj se više ne može uz razumnu revnost ući u trag, ili osoba koja zbog telesnog ili duševnog stanja ne može svedočiti usmeno, može se prihvatiti bez obzira na to da li je ta pismena izjava u obliku utvrđenom pravilom 92bis, ako pretresno veće:

- (i) se primenom gornjih kriterijuma uveri da ta osoba nije na raspolaganju; i
- (ii) na osnovu okolnosti u kojima je izjava data i zabeležena zaključi da je to svedočenje pouzdano.

15. Sudska praksa pretresnih veća Međunarodnog suda utvrđuje da faktori koji se smatraju relevantnim za ocenu pouzdanosti u skladu s pravilom 92quater(A)(i) Pravilnika obuhvataju: (a) okolnosti pod kojima je izjava data i zabeležena, uključujući i to (i) da li je izjava data pod zakletvom; (ii) da li je svedok potpisao izjavu uz koju je priložena deklaracija da je izjava po njegovom sećanju istinita; (iii) da li je izjava zabeležena uz pomoć prevodioca koji je odgovarajuće kvalifikovan i ovlašćen od strane Sekretarijata Međunarodnog suda; (b) da li je izjava bila predmet unakrsnog ispitivanja; (c) da li je izjava, posebno izjava koja nije data pod zakletvom i povodom koje nije bilo unakrsnog ispitivanja, potkrepljena drugim dokazima; i (d) druge faktore, kao što je nedostatak izrazitih ili očiglednih nedoslednosti u izjavi.²⁷

16. Osim toga, prema odredbama pravila 92quater(B) Pravilnika "ukoliko se svedočenjem dokazuju dela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici, to može biti jedan od faktora za neprihvatanje takvog svedočenja ili tog njegovog dela."

²⁶ *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića*, predmet br. IT-05-88-T, "Odluka po zahtjevima tužioca za odobrenje da izmijeni Spisak svjedoka na osnovu pravila 65ter i Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter", poverljivo, 6. decembar 2006, str. 7.

²⁷ *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića*, predmet br. IT-05-88-AR73.4, "Odluka po Interlokutornim žalbama Beare i Nikolića na Odluku Pretresnog vijeća od 21. aprila 2008, kojom su u spis uvršteni dokazi u skladu s pravilom 92quater", poverljivo, 18. avgust 2008, par. 30.

Prevod

17. Veće takođe treba da se uveri da su ispunjeni opšti kriterijumi prihvatljivosti dokaza na osnovu pravila 89 Pravilnika, to jest da su predloženi dokazi relevantni i da imaju dokaznu vrednost, kao i to da njihovu dokaznu vrednost suštinski ne nadmašuje potreba da se obezbedi pravično suđenje.²⁸

18. Konačno Veće želi da podseti na praksu Međunarodnog suda prema kojoj Veće ne može doneti osuđujuću presudu isključivo ili u odlučujućoj meri na osnovu dokaza koji nije bio predmet ispitivanja obe strane u postupku.²⁹ Ono takođe podseća da strane u postupku moraju uvek imati na umu suštinsku razliku između prihvatljivosti dokaznih predmeta i težine koju će im Veće dati u razmatranju krivice optuženog.³⁰ U ovoj fazi postupka Veće nije provelo konačnu procenu relevantnosti, pouzdanosti i dokazne vrednosti dokaznih predmeta. To će napraviti na kraju postupka, kad u spis budu uvršteni svi dokazni predmeti tužilaštva i odbrane.³¹

IV. DISKUSIJA

19. Veće pre svega napominje da optuženi, što se tiče prigovora koje je izneo u vezi s primenom pravila 6(D) Pravilnika, nije izneo dokaze o bilo kakvoj nanesenoj šteti. Uz to, Veće ocenjuje da ne treba da razmatra sistematske načelne prigovore optuženog bez daljih objašnjenja u odnosu na primenu pravila 92*quater* Pravilnika, i podseća da je u svojoj odluci od 7. januara 2008. već navelo sledeće:

Pravilom 6(D) Pravilnika utvrđeno je da izmene i dopune Pravilnika "stupaju na snagu sedam dana posle izdavanja službenog dokumenta Suda koji sadrži te izmene i dopune, ali se neće primeniti na način koji bi ugrozio prava optuženog".

Shodno tome, ako se ne dokaže da su prava optuženog povređena, pravila 92*ter* i 92*quater* Pravilnika mogu da se primenjuju retroaktivno.

²⁸ *Tužilac protiv Rasima Delića*, predmet br. IT-04-83-PT, "Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92*quater*", 9. jul 2007, str. 4.

²⁹ *Tužilac protiv Jadranka Prlića, Brune Stojića, Slobodana Praljka, Milivoja Petkovića, Valentina Ćorića i Berislava Pušića*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka po zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje u spis pismene izjave na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika (Hasan Rizvić), 14. januar 2008, par. 22.

³⁰ Nalog o smernicama za izvođenje dokaza i ponašanju strana tokom postupka, 15. novembar 2007, dodatak, par. 2.

³¹ *Tužilac protiv Jadranka Prlića, Brune Stojića, Slobodana Praljka, Milivoja Petkovića, Valentina Ćorića i Berislava Pušića*, predmet br. IT-04-74-T, Odluka o uvrštavanju u spis dokumentarnih dokaza tužilaštva (opština Ljubuški, uključujući zatvor u Ljubuškom i logor u Vitini-Otoku), 5. oktobar 2007, str. 7.

Prevod

Veće ističe da su ta pravila uneta u Pravilnik više od godine dana pre početka suđenja optuženom.³² Prema tome, optuženi je više od godinu dana unapred bio obavešten o tome da će tužilac imati mogućnost da iskoristi te nove postupke. Veće ipak napominje da je tužilac tek 22. oktobra 2007, odnosno samo dve nedelje pre pretpretresne konferencije,³³ svoje zahteve zasnovane na pravilima 92*bis* i 89(F) Zahtevom preformulisao u zahteve na osnovu pravila 92*ter*.

Osim toga, Veće napominje da će i optuženi imati mogućnost da prilikom izvođenja svojih dokaza odbrane podnosi zahteve za primenu pravila 92*ter* i 92*quater* Pravilnika.

S obzirom na sve te aspekte, Veće smatra da primena pravila 92*ter* i 92*quater* Pravilnika u ovom slučaju ne nanosi štetu pravima optuženog, zato što se optuženom priznaju ista prava kao tužiocu i zato što on nije izneo nikakve dokaze da mu je naneta bilo kakva šteta.³⁴

20. Veće navodi da je Deronjić bio relativno važan član Srpske demokratske stranke Bosne i Hercegovne i da je učestvovao na sastancima vođa bosanskih Srba čiji je cilj bio stvaranje srpskog entiteta u Bosni, te da je nabavljao oružje bosanskim Srbima.³⁵ Veće prima na znanje i činjenicu da je Deronjić bio optužen za ulogu koju je igrao u počinjenju više zločina u Bratuncu 1992, da se izjasnio krivim i da je potom, 30. marta 2004, osuđen na kaznu od 10 godina zatvora,³⁶ koju je potvrdilo i Žalbena veće.³⁷

21. Veće ocenjuje, pre svega, da je Zahtev zakasneo i da je tužilac trebao tražiti izmenu Spiska na osnovu pravila 65*ter* u najkraćem mogućem roku nakon što je 22. oktobra 2007. obavestio Veće da namerava da traži prihvatanje Deronjićevog svedočenja na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika.³⁸ Iako je moguće kasno dodavanje novih dokaznih predmeta, Veće podseća da ta izmena može da bude odobrena samo u izuzetnim slučajevima. Uz to, činjenica da je kasno dodavanje novih dokaznih predmeta

³² Veće podseća da je suđenje optuženom počelo 11. decembra 2007. svedočenjem prvog svedoka optužbe, Anthonyja Oberschalla.

³³ Pretpretresna konferencija je održana 6. novembra 2007, vidi Nalog o rasporedu od 18. septembra 2007. godine.

³⁴ Odluka po objedinjenom zahtevu tužioca na osnovu pravila 89(F), 92*bis*, 92*ter* i 92*quater* Pravilnika o postupku i dokazima, poverljivo, 7. januar 2008, par. 33-37.

³⁵ Zahtev, par. 2.

³⁶ Zahtev, par. 2; v. *Tužilac protiv Deronjića*, predmet br. IT-02-61-S, Osuđujuća presuda, 30. mart 2004.

³⁷ *Tužilac protiv Deronjića*, IT-02-61-A, Presuda po žalbi na kaznu, 30. jul 2005.

³⁸ Objedinjeni zahtev, par. 14.

Prevod

na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter ranije bilo prihvaćeno, ne znači da je to pravilo koje se može automatski primeniti pred Većem.

22. Veće osim toga ocenjuje da je dodavanje Izjave na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter ne ugrožava prava optuženog, s obzirom na to da se Deronjić već nalazi na spisku svedoka tužilaštva³⁹ i da je Izjava dostavljena optuženom 4. juna 2007.⁴⁰

23. Većina Veća, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, smatra da je u svetlu objašnjenja koja je ponudio tužilac, Izjava relevantna u odnosu na tezu tužioca o počinjenju udruženog zločinačkog poduhvata u Bosni i Hercegovini i da stoga postoje uverljivi razlozi koji opravdavaju izmenu Spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter u ovoj fazi. Naime u njoj se pominje plan rukovodstva bosanskih Srba da stvori odvojen srpski entitet, kao i napadi koji su se odvijali u Bosni i Hercegovini 1992.⁴¹ Izjava se posebno osvrće na naoružavanje bosanskih Srba od strane SDS-a⁴² i JNA⁴³ uz pomoć policije,⁴⁴ na strateško sprovođenje u delo teorije o "Velikoj Srbiji" i Republici Srpskoj⁴⁵ od strane rukovodstva bosanskih Srba i na način⁴⁶ sprovođenja udruženog zločinačkog poduhvata u Bosni i Hercegovini uz prisustvo "dobrovoljaca",⁴⁷ uz pomoć JNA,⁴⁸ te uz prihvatanje i s potporom vlasti Republike Srpske.⁴⁹

24. Što se tiče prihvatljivosti Izjave i Iskaza na osnovu pravila 92quater Pravilnika, Veće napominje da Deronjić, budući da je preminuo, svakako nije dostupan u smislu pravila 92quater(A) Pravilnika.⁵⁰

25. Što se tiče pouzdanosti Pismene izjave, Veće napominje da je tužilac, iako engleska verzija koju je ponudio u dodatku Zahtevu nije potpisana, na pretresu 26.

³⁹ V. Spisak svedoka tužilaštva na osnovu pravila 65ter, svedok br. 17.

⁴⁰ Zahtev, par. 7.

⁴¹ Zahtev, par. 16. V. takođe Pismenu izjavu koja se nalazi u Dodatku B Zahtevu, par. 37-44, 48-52, 62-68.

⁴² Izjava, par. 4, 8-9, 29-32.

⁴³ Izjava, par.33-36.

⁴⁴ *Ibid.* par. 35.

⁴⁵ *Ibid.* par. 37, 39, 43-47, 62-69.

⁴⁶ *Ibid.* par. 62-68.

⁴⁷ *Ibid.* par. 62-64, 66.

⁴⁸ *Ibid.* par. 63.

⁴⁹ *Ibid.* par.67-68.

⁵⁰ V. Potvrda o smrti u Dodatku A Zahtevu.

Prevod

novembra 2003. u predmetu *Milošević*, naveo da je Deronjić potpisao svoju Izjavu na B/H/S, što je ovaj potvrdio i izjavio pod zakletvom da je ona istinita, nakon što je imao priliku da je proveri na vlastitom jeziku.⁵¹ Izjava je zatim prihvaćena kao dokazni predmet pod brojem P600 i proverena putem Deronjićevog unakrsnog ispitivanja u predmetu *Milošević*.⁵² Stoga Veće, većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, ocenjuje da ova Izjava sadrži dovoljno pokazatelja pouzdanosti.

26. Što se tiče pouzdanosti Iskaza, većina sudija Veća, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, ocenjuje da je on dovoljno pouzdan s obzirom na to da je dat pod zakletvom, uz potpuno ispitivanje i unakrsno ispitivanje, kao i uz dodatno ispitivanje *amicus curiae*.⁵³

27. Što se tiče relevantnosti Iskaza, većina sudija Veća, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, napominje da se on odnosi na udruženi zločinački poduhvat,⁵⁴ ali i da se direktno odnosi na planove o proterivanju, pljački i ubistvima kao načinu otcepljenja⁵⁵ i na njihovo izvršenje posebno od strane prisutnih šešeljevaca i arkanovaca.⁵⁶

28. Konačno, Veće napominje da se Izjava ne odnosi direktno na dela i ponašanje optuženog i da se Deronjić, mada ju je potpisao u očekivanju presude, već bio obavezao da će saradivati s Međunarodnim sudom čak i pre nego što se izjasnio krivim.⁵⁷

29. Većina sudija Veća, takođe smatra, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, da sama činjenica da se neki optuženi izjasnio krivim, a zatim postao svedok u drugom predmetu, nije dovoljna da opravda neprihvatanje svedočenja tog svedoka, ali Veće može da je uzme u obzir u ocenjivanju težine koju će pridati tom svedočenju kada bude razmatralo krivicu optuženog.

⁵¹ Svedočenje, pretres od 26. novembra 2003, T(f) 29614:15-29617:2. V. takođe potpisanu izvornu pismenu izjavu na B/H/S-u, ERN. 0344-7914-0344-7981.

⁵² *Ibid.* pretres od 26. novembra 2003, T(f) 29617:3-6; 29636:16 do: pretres od 27. novembra 2003. T(f)29775:2-3.

⁵³ *Ibid.* pretres od 27. novembra 2003, T(f) 29775:24-29785.

⁵⁴ *Ibid.* pretres od 26. novembra 2003, T(f) 29620:24-29624:11; 29628:22-29629; 29629:19-29631:3.

⁵⁵ *Ibid.* pretres od 27. novembra 2003, T(f) 29757:10-21.

⁵⁶ *Ibid.* pretres od 26. novembra 2003, T(f) 29620:24-29624:11.

⁵⁷ *Ibid.* pretres od 27. novembra 2003, T(f) 29640:15-29641:19.

Prevod

30. Stoga Veće, većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, smatra da su, u odnosu na pouzdanost i relevantnost, Iskaz i Izjava prihvatljivi na osnovu pravila 92*quater* Pravilnika.

31. Što se tiče Dokaznih predmeta,⁵⁸ ispitivanje Iskaza pokazuje da oni nisu pomenuti na pretresu u delovima navedenim u Dodatku E Zahtevu za koje tužilac traži prihvatanje. Osim toga tužilac ne precizira da li su ti Dokazni predmeti bili prihvaćeni u predmetu *Milošević*, nego samo navodi da su prihvaćeni u predmetu *Krajišnik*.⁵⁹ Veće, većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija, podseća tužioca da je trebalo da pokaže da su Dokazni predmeti za koje traži prihvatanje zaista neodvojiv i neophodan deo Iskaza i ocenjuje da u ovom slučaju tužilac to nije učinio.

V. DISPOZITIV

32. Iz tih razloga, na osnovu pravila 65*ter* i 92*quater* Pravilnika,

Većinom glasova, uz suprotno mišljenje sudije Antonettija,

ODOBRAVA zahtev za dodavanje na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* delova 1 do 52 i 62 do 68 Izjave Miroslava Deronjića u predmetu *Milošević*.

ODOBRAVA zahtev za prihvatanje delova 1 do 52 i 62 do 68 Izjave Miroslava Deronjića od 25. novembra 2003. koji nose evidencione brojeve tužilaštva 03447914 do 03447981.

ODOBRAVA zahtev za prihvatanje relevantnih delova Iskaza Miroslava Deronjića u predmetu *Milošević* (Dodatak E Zahtevu; T(f) 2620:24 – 29624:11; 29624:12 – 29627:5; 29628:22 – 29629:18; 29629:19 – 29631:3; 29631:4 – 29631:16 (od 26. novembra 2003), 29741:25 – 29742:14; 29757:6 – 21 (od 27. novembra 2003)).

ODBIJA zahtev za prihvatanje Dokaznih predmeta povezanih sa iskazom Miroslava Deronjića u predmetu *Milošević*.

⁵⁸ V. Dodatak E Zahtevu, i fusnotu br. 4 gore, gde se opisuje sedam dokaznih predmeta za koje se traži prihvatanje.

⁵⁹ Zahtev, par. 21-22.

Prevod

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na francuskom.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti
predsedavajući

Dana 20. januara 2010. godine
Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]

Prevod

SUPROTNO MIŠLJENJE PREDSEDAVAJUĆEG SUDIJE ANTONETTIJA

Pretno veće je odlučilo većinom glasova da prihvati:

- zahtev za dodavanje na Spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter delova 1 do 52 i 62 do 68 Izjave Miroslava Deronjića u predmetu *Milošević* i zahtev za prihvatanje tih delova
- zahtev za prihvatanje relevantnih delova Iskaza Miroslava Deronjića u predmetu *Milošević*

Veće odbija Zahtev u preostalom delu, konkretno u vezi s Dokaznim predmetima.

(A) Dokazni predmeti

Potpuno sam saglasan s ovim odbijanjem Dokaznih predmeta, ali iz razloga različitih od onih koje je navela većina sudija.

Pravilo 92^{quater} pominje samo "svedočenje u obliku pismene izjave", a ni u kom trenutku se u tom pravilu ne pominju dokazni predmeti eventualno priloženi pismenoj izjavi.

Bilo bi nepojmljivo da se dokazni predmeti koje neki svedok ne poznaje predoče tom svedoku prilikom njegovog saslušanja tokom istrage ili pretresa, pa da se kasnije traži prihvatanje za te dokazne predmete zato što je svedok u međuvremenu preminuo i zato što ti dokazni predmeti postoje s obzirom na to da su bili predočeni ili čak komentarisani.

O tom pitanju prihvatanja dokaznih predmeta u slučaju da svedok nije na raspolaganju nije se raspravljalo na plenarnoj sednici 13. septembra 2006. kojoj sam prisustvovao kao autor pravila 92ter.

(B) Pismena izjava preminulog svedoka

Zahtev za dodavanje na Spisak na osnovu pravila 65ter je tehničke prirode i ne zahteva nikakav poseban komentar s obzirom na to da je svedok preminuo posle sastavljanja spiska na osnovu pravila 65ter.

Prevod

Međutim, po mom mišljenju postavlja se ključno pitanje prihvatanja pismene izjave svedoka koji se **izjasnio krivim**.

O čemu se zapravo radi u pismenoj izjavi?

Radi se o činjenicama koje se odnose na opštinu BRATUNAC koja nije među opštinama na koje se odnosi naša Optužnica.

Iz tog razloga, smatram da je treba odbiti zbog nedostatka relevantnosti.

Ističem još jedan argument vezan uz same uslove **sporazuma o izjašnjavanju krivice**.

Treba biti krajnje oprezan u pogledu te procedure koja nije predviđena Statutom, tim više što su autori Statuta oprezno naveli u članu 21-4(g):

"(...) da ne bude primoran da svedoči protiv sebe ni da prizna krivicu"

Prvi autori Pravilnika o postupku i dokazima uveli su situaciju u kojoj se optuženi izjašnjava krivim (pravilo 62A(vi)), precizirajući tu mogućnost pravilom 62*bis*, ali ne utvrdivši mehanizam kojim bi obezbedili **potpunu kontrolu** sudije nad tim sporazumom, a još manje izvršavanje tog sporazuma nakon osuđujuće presude.

Uslovi navedeni u vezi s tim izjašnjavanjem, iako su nužni, ne čine mi se dovoljnima.

Stoga, iz opreza, verujem da se u nekim slučajevima pojavljuje rizik od naknadnog osporavanja takvog sporazuma.

(C) **Svedočenje u predmetu Milošević**

Pre svega, treba istaći da postupak *Milošević* nije dovršen i da je prekinut za vreme izvođenja dokaza odbrane.

Ništa dakle ne dokazuje da sadržaj ovog svedočenja, datog u prilog tužilaštva, ne bi bio pobijen da je bilo dovršeno izvođenje dokaza odbrane putem njenih svedoka?

Prevod

Iz tog jednostavnog razloga, smatram da treba odbiti iskaz tog svedoka, čak i ako ima nekih specifičnosti vezanih na primer za polaganje zakletve (koje je potrebno ali nije dovoljno, jer uvek postoji teoretska mogućnost lažnog svedočenja).

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na francuskom.

/potpis na originalu/

Jean-Claude Antonetti
predsedavajući

Dana 20. januara 2010. godine
Hag (Holandija)

[pečat Međunarodnog suda]